

Hof van Arcadia

2008

Het Friese echtpaar Teije en Marja Jacobi begon in 2008 met Hof van Arcadia 'Zorg in het Groen' in Opende. Het zorghoveniersbedrijf richt zich op zinvolle arbeidsmatige dagbesteding, leer-werktrajecten, opleidingen, werkervaring en GGZ dagopvang.

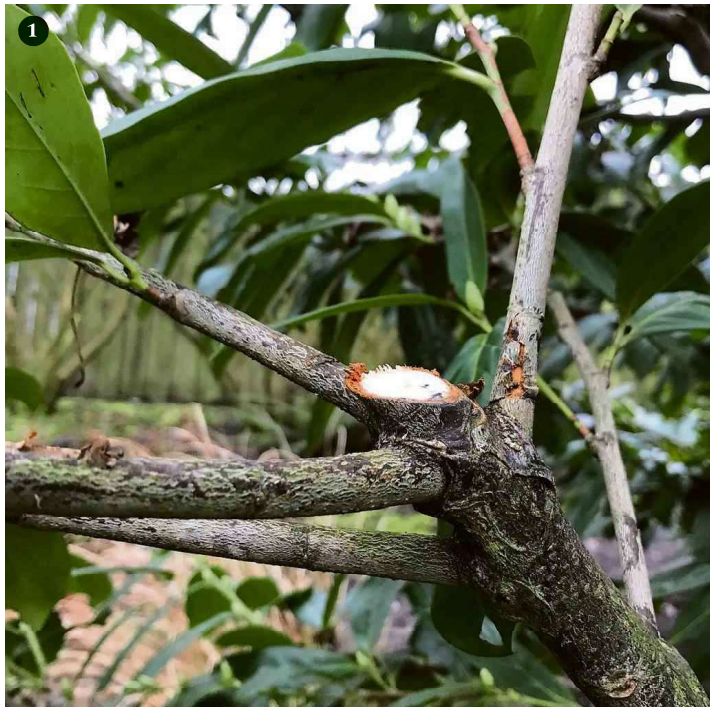
In hun omgeving ontmoetten Teije en Marja regelmatig mensen „die niet de mogelijkheden hebben om mee te draaien in het veeleisen-

de bedrijfsleven". Ze besloten iets voor die groep mensen te gaan doen. „Wij vinden dat ook zij recht hebben op nuttig werk om zich daarin te kunnen ontplooiën, wat tevens een middel is voor het verkrijgen van erkenning en waardering.”

De naam Hof van Arcadia is niet zomaar gekozen. Een hof is een omheind terrein met bloemen en planten - in Opende is er letterlijk

een hoog hekwerk om het zes hectare grote terrein geplaatst. Arcadia betekent 'heerlijk oord'. Samen met hun team proberen de Jacobi's met hun bedrijf een fijne, veilige werkplek te creëren waar deelnemers zich zoveel mogelijk thuis zullen voelen.

Sinds 2011 heeft het bedrijf een HKZ-certificaat, wat inhoudt dat het voldoet aan de kwaliteitseisen voor zorginstellingen.

Snoeien doe je met beleid

Het is winter, dus tijd om te snoeien. Toch? Ja. Maar niet omdat het nu de beste periode is, zegt Teije Jacobi van Hof van Arcadia in Opende. „Wy snoeie yn 'e winter, omdat wy no de measte tiid hawwe.”   Ellen Stikkelbroeck

Hij geeft het maar eerlijk toe: de beste tijd om bomen en heesters te snoeien is in de zomer. Maar, zo zegt Teije Jacobi, de meeste mensen - en zeker hoveniers - doen het vooral in de winter. Omdat ze er dan gewoonweg tijd voor hebben. „Yn 'e simmer moastst noch safolle mear dwaan yn 'e tún, lykas onkrûd wjurdje en gêrsmeane, dat hast eins gjin tiid om te snoeien.”

Het nadeel van snoeien in de winter is dat er in de lente, wanneer de natuur uit de 'winterslaap' komt, veel waterloten aan de bomen komen. „Dat binne fan dy lytse scheuten dy't rjocht omheech groeie út in adventyfknop; in spontane knop op in tûke of stam.” Die loten moet je er in de lente allemaal weer afdalen, want ze maken de boom niet mooier. Bovendien probeerde je door te snoeien juist om de boom in een bepaalde vorm te houden en/of niet te hoog te laten groeien. Snoei je je bomen in de

zomer, dan heb je die vorming van loten niet of in elk geval veel minder.

Dat zit zo: een boom heeft een natuurlijke, vaststaande verhouding tussen de kroon en de wortelpartij. Die laatste is vele malen groter. Wanneer je in de winter een flink deel van de kroon afsnoeit, gebeurt er aanvankelijk niks. De boom is als het ware bezig aan zijn winterslaap. Maar zo gauw als de lente begint en de sapstromen van een boom weer op gang komen, merkt de boom dat hij de hoeveelheid vocht die hij normaal gesproken opneemt uit de grond niet meer kwijt kan aan de kroon. „Dan begjint hy dus hiel rap nije tûken oan te meitsjen: de wetterlotten, sadat hy dat focht wol kwyt kin.” In de zomer heb je dat probleem niet, vertelt Teije. „Dan stiet de beam yn blêd en kin it focht fia dy blêden maklik ferdampe.”

Dus laten we het snoeien deze winter dan gewoon achterwege? Ja,

Een boom heeft een natuurlijke, vaststaande verhouding tussen de kroon en de wortelpartij

dat zou kunnen. (Sowieso geldt: snoeien is geen verplichting, tenzij een boom zieke takken heeft.) Maar, zo verzekert Teije, wil je in de zomer ook nog even in de tuin kunnen zitten in plaats van in de tuin werken, dan kun je dat snoeien toch beter wel nú doen. „Dat kin oant 15 maart. Dêrnij moastst dat litte fanwege it briedseizoen fan de fûgels.”

Niet te véél

Een belangrijke regel is: snoei niet te véél. Zeker niet meer dan 20 procent. Liefst minder. In de zomer doe je dat al gauw goed, want haal je één tak met bladeren eraf, dan lijkt het al een enorme ingreep en zul je met beleid verder gaan. In de winter zie je echter veel beter de vorm van een boom en waar je het beste kunt snoeien.

„Kijk”, zegt Aly Kloosterman, sinds elf jaar groepsbegeleider bij Hof van Arcadia en inmiddels een doorgewinterde hovenier, „een tak

snoei je altijd vlak boven een splitsing, waar meerdere takken uitkomen . Doe je het er net onder, dan krijg je overal van die lange stokken zonder bladeren, dat is geen gezicht.”

Wanneer je een heester wilt verjongen, zo zegt ze, haal je dikke, oudere takken weg uit het midden. Dat doe je uiteraard weer met beleid: één dikke tak per jaar. „Je wilt wel dat er een heester overblijft.” Wil je de hoogte uit een heester halen, dan snoei je 'm halverwege af. „Soms is dat noodzaak, zoals bij de laurier. Die groeit wel één à anderhalve meter per jaar.”

De vraag is natuurlijk of een boom of heester dat zomaar aan kan? „Jawel, hoor. Het gaat wel eens mis. Een berk mag je nu bijvoorbeeld al niet meer snoeien, want daarvan is de sapstroom al op gang. Snoei je 'm toch, dan bloedt hij dood. Maar de meeste bomen kunnen heel wat hebben en herstellen vanzelf.”

Nu doen

.....
* bomen en heesters snoeien
* uitgebloeide eenjarige planten verwijderen; vaste zo kort mogelijk afknippen, tenzij ze nog sierwaarde hebben (met rijp erop)

Even laten

.....
* berken snoeien (wachten tot de zomer/herfst)
* dode takken weghalen van vaste planten met holle vaten, zoals de hortensia en vlinderstruik (vanwege vorst)